

Mottagare
Regionstyrelsen

Motion. Stärk folkhögskolan på Gotland

Förslag till regionstyrelsen för beslut i regionfullmäktige

- Motionen anses besvarad.

Sammanfattning

Saga Carlgren m fl (V) yrkar i en motion att Region Gotland utreder möjligheten för Gotlands folkhögskola att i samarbete med Vuxenutbildningen Gotland bedriva lämpliga yrkesvuxutbildningar. Bakgrunden är att öka antal gotlänningar att kunna bidra på arbetsmarknaden, som i dagsläget inte är en del av den.

Motionen har remitterats till Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden för yttrande. Utifrån lagstiftningen bedömer förvaltningen att det i dagsläget inte är möjligt för Gotlands folkhögskola att i samarbete med vuxenutbildningen bedriva yrkesvuxutbildningar. Enligt förordningen om statsbidrag för regionalt yrkesvux är medlen avsatta för att finansiera yrkesinriktad vuxenutbildning på gymnasial nivå inom kommunal vuxenutbildning.

Det finns samarbets- och samverkansytor mellan folkhögskola och vuxenutbildningen för att kunna se över regionala utbudet av yrkesutbildningar och där båda har verksamheter som tillgodoser elever och deltagare som står långt från arbetsmarknaden.

Gotlands folkhögskola kan i likhet med andra utbildningsaktörer svara på upphandlingar från vuxenutbildningen, förutsatt att organisationen uppfyller grundläggande krav att bedriva yrkesutbildningar på gymnasial nivå.

Ärendebeskrivning

Motionären yrkar på att ”Region Gotland utreder möjligheten för Gotlands folkhögskola att i samarbete med vuxenutbildningen bedriva lämpliga yrkesvuxutbildningar”.

Ärendet har remitterats till Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden.

I Gymnasie- och vuxenutbildningens (GVN) remissyttrande framgår att det redan finns flera etablerade samverkansytor mellan Gotlands folkhögskola och vuxenutbildningen, bland annat genom gemensam förvaltningsledning, arbete mot samma nämndmål samt genom Region Gotlands kompetensplattform. Samarbetet bedöms kunna utvecklas ytterligare, både strategiskt och operativt,

särskilt för målgrupper som står långt ifrån arbetsmarknaden.

Båda har verksamheter för att tillgodose elever och studenter som står långt från arbetsmarknaden, en målgrupp som motionären (V) specifikt lyfter fram i behov att stärka.

GVN beskriver vidare i remissyttrandet verksamheternas utbildningsform, utbildningsutbud samt lagliga förutsättningar att bedriva utbildning. Här följer en sammanfattning främst över de lagliga förutsättningarna:

Gotlands folkhögskola

Folkhögskolans verksamhet regleras genom förordning (2015:218) om statsbidrag till folkbildningen och Folkbildningsrådets anvisningar.

Folkhögskolan är en fri utbildningsform som inte omfattas av skollagen eller centrala läroplaner och där studier dokumenteras genom studieomdömen i stället för betyg. Enligt förordningen ska minst 15 procent av verksamheten utgöras av Allmän kurs.

Folkhögskolan omfattas inte av samma statsbidrag och har en annan finansieringsform än vuxenutbildningen. Statsbidraget är knutet till ett fastställt antal deltagarveckor, vilket i dagsläget innebär att Gotlands folkhögskola saknar rättsligt och ekonomiskt utrymme att utöka verksamheten utan förändrad tilldelning. Yrkesutbildningar inom folkhögskolan kan bedrivas som särskilda kurser, men dessa är inte en del av det statligt reglerade yrkesvuxsystemet. Kursutbudet beslutas av gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden.

Vuxenutbildningen

Vuxenutbildningen (komvux) har ansvar för regionalt yrkesvux och har nära samverkan med arbetslivets aktörer och myndigheter. Utbudet av yrkesvux planeras utifrån Skolverkets regionala planeringsunderlag och beslutas av gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden.

Enligt förordningen om statsbidrag för regionalt yrkesvux är medlen öronmärkta att finansiera yrkesinriktad vuxenutbildning på gymnasial nivå inom kommunal vuxenutbildning, och kan inte i nuläget tilldelas folkhögskolan. Kommunen är alltid huvudman för yrkesvux men utbildningar kan upphandlas från externa aktörer. Gotlands folkhögskola kan, likt andra aktörer, delta i sådana upphandlingar om kraven uppfylls. Aviserade förändringar från regeringen under hösten 2025 bedöms kunna bidra till ett mer effektivt användande av statsbidrag.

Sammanfattningsvis visar remissyttrandet att gällande lagstiftning och statsbidragssystem tydligt skiljer folkhögskola och yrkesvux åt. Ett utökat samarbete är möjligt inom befintliga strukturer och genom upphandling, men motionens förslag om att låta folkhögskolan bedriva yrkesvux i samarbete med vuxenutbildningen förutsätter i praktiken antingen upphandling enligt komvuxregelverket eller förändrade statliga regelverk och statsbidragsvillkor.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen bedömer, att med remissyttrandet från GVN som redogör för de olika utbildningsformernas lagliga förutsättningar för samarbete mellan utbildningsformerna, så anses motionen vara besvarad.

Beslutsunderlag

Motion Stärk folkhögskolan på Gotland. 2025-04-23

Remissyttrande Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden 2025/159 2025-10-27

Tjänsteskrivelse regionstyrelseförvaltningen 2025/1142 2025-12-17

Regionstyrelseförvaltningen

Stefan Hollmark
Regiondirektör

Stefan Persson
Regional utvecklingsdirektör

Skickas till

Förslagsställaren